

Nr 23

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ersättning från den allmänna sjukförsäkringen för fotvård m. m.

Andra lagutskottet har till behandling förehåft fyra inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna nr 93 i första kammaren av fru *Olsson, Elvy*, och herr *Carlsson, Eric*, samt nr 130 i andra kammaren av herrar *Gomé*r och *Johansson* i Skärstad, ävensom

2) de likalydande motionerna nr 223 i första kammaren av herr *Hübinette* och nr 295 i andra kammaren av herr *Werner m. fl.*

Motionsyrkandena

I motionerna I: 93 och II: 130 har yrkats, "att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning om fotvårdsspecialisternas utbildning och legitimering samt om möjligheterna att ge ersättning från allmän försäkringskassa för fotvård".

I motionerna I: 223 och II: 295 har yrkats "att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå att 1961 års sjukförsäkringsutredning måtte upptaga frågan om införande av fotvård av den art som i motionen angivits bland de merprestationer som skall ersättas av allmänna sjukförsäkringen".

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet, i den mån redogörelse därför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 93 och II: 295.

Gällande bestämmelser

Jämlikt 2 kap. 6 § lagen om allmän försäkring äger Konungen föreskriva, att ersättning enligt av Konungen fastställda grunder skall utgå för försäkrads utgifter för annan vård eller behandling i anledning av sjukdom än i 2 kap. 2—4 §§ nämnda lag sägs, dvs. åtgärder som inte omfattas av bestämmelserna om ersättning för utgifter för läkarvård, tandläkarvård och sjukhusvård. Med stöd av förstnämnda lagrum har Kungl. Maj:t genom kungörelse angående ersättning enligt lagen om allmän försäkring för vissa utgifter för vård eller behandling i anledning av sjukdom (SFS nr 387/1962) föreskrivit, att ersättning under vissa villkor skall utgå för utgifter för konvalecentvård, sjukgymnastisk behandling (rörelsebehandling eller massage jämte förberedande uppvärmning),

behandling med kortvåg, ultrakortvåg, mikrovåg eller ultraljud, som inte lämnas i samband med sjukgymnastisk behandling, tryckvariationsbehandling av arteriella genomblödningsrubbningar, elektrisk retningsbehandling vid muskelförlamningar, mekanisk sträckbehandling av ryggraden samt foniatrisk behandling. För sjukgymnastisk och foniatrisk behandling utgår ersättning endast om behandlingen varit erforderlig på grund av sjukdom och föreskrivits av läkare samt meddelats, då den försäkrade icke åtnjutit sjukhusvård. Vidare har vissa kompetenskrav uppställts beträffande dem, som skola meddela behandlingen, och beträffande den foniatriska vården även att den remitterande läkaren har specialistkompetens inom specialiteten röst- och talrubbningar eller tjänstgör å hörcentral vid allmänt sjukhus. Kompetensvillkoren innebär att behandlingen i princip skall ha utförts av läkare eller i fråga om sjukgymnastisk behandling, av legitimerad sjukgymnast. Viss behandling såsom kortvågsbehandling får utföras av legitimerad sjuksköterska. I en del fall — behandling med ultraljud, tryckvariationsbehandling m. m. — krävs att behandlingen utföres under läkares överinseende.

Motionerna

I motionerna I: 93 och II: 130 anföres bl. a.

Fotvård ges av fotvårdsspecialister, som erhåller sin utbildning vid en kurs om 18 veckor inom den ordinarie yrkesutbildningens ram i Göteborg. Ytterligare en kurs har påbörjats i Luleå. För att erhålla den auktorisation som utfärdas av Sveriges auktoriserade fotvårdsspecialisters riksförbund krävs dessutom en speciell praktiktid hos utbildade handledare under minst tre månader. I flera andra länder är utbildningstiden för detta yrke betydligt längre än i Sverige.

Då det finns behov av fotvård är det synnerligen angeläget att väl utbildad personal kan ge vården. Det är också önskvärt att bidrag för fotvård kan utgå från allmän försäkringskassa. Detta torde inte vara möjligt förrän förutsättningar skapats för fotvårdsspecialisterna att få statlig legitimation. Om inte detta är möjligt utan att utbildningen av fotvårdsspecialister förändras, bör undersökning snarast företagas om vilka förändringar som är lämpliga.

I motionerna I: 223 och II: 295 anföres bl. a.

Den sjukvård som dessa fotspecialister utför är emellertid inte bidragsberättigad från den allmänna sjukförsäkringen även om behandlingen utföres på uppdrag av leg. läkare. Detta medför givetvis stora olägenheter för vårdtagaren, eftersom dylik fotvård är kostsam. Det skulle innebära en avsevärd lättnad om denna behandling inginge i de merprestationer, som ersättes av den allmänna sjukförsäkringen.

F. n. finns ingen officiell legitimation för fotspecialister, varom här är fråga, varför dessa givetvis har skiftande utbildning. Man torde emellertid kunna utgå ifrån, att de fotspecialister som av leg. läkare erhåller behandlingsuppdrag uppfyller nödiga kvalifikationsvillkor.

Utskottet

I enlighet med bemyndigande i 2 kap. 6 § lagen om allmän försäkring har Kungl. Maj:t i kungörelse den 25 maj 1962 föreskrivit, att ersättning från sjukförsäkringen skall utgå för utgifter för vissa s. k. merprestationer, d. v. s. sjukvårdande åtgärder som inte är att anse som ersättningsgill läkarvård, tandläkarvård eller sjukhusvård enligt lagen om allmän försäkring. Bland de merprestationer som berättigar till ersättning ingår sjukgymnastisk behandling. Ersättning för fotvård utgives däremot inte enligt kungörelsen.

I förevarande motioner begäres utredning av frågan om ersättning från den allmänna försäkringen för sådan fotvård som föreskrives av läkare. I motionerna I: 93 och II: 130 yrkas dessutom att frågan om utbildning och legitimation för fotvårdsspecialister skall utredas.

1961 års sjukförsäkringsutredning skall enligt sina direktiv bl. a. ta upp frågan om omfattningen av sådana av läkare ordinerade sjukvårdande åtgärder, som inte är att hänföra till läkarvård eller sjukhusvård. Frågan huruvida i vissa fall ersättning för fotvård bör utgivas från sjukförsäkringen synes lämpligen kunna övervägas av sjukförsäkringsutredningen. I sammanhanget torde utredningen få anledning gå in på spörsmålet om vilka krav på utbildning och kompetens, som bör uppställas för dem som utför behandlingen. Med hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

A) att riksdagen i anledning av följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 93 och II: 130 samt

2) motionerna I: 223 och II: 295,

måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att motionerna överlämnas till 1961 års sjukförsäkringsutredning samt

B) att motionerna, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 mars 1966

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Strand*, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell*, herrar Lars Larsson, Erik Filip Petersson, Hübinette*, Magnusson* och fru Elvy Olsson*;

från andra kammaren: herrar Odhe, Gustavsson i Alvesta, Bengtsson i Varberg*, fröken Sandell, herr Edlund, fru Svensson, herrar Jönsson i Ingemarsgården och Jonsson.

* ej närvarande vid utlåtandets justering